

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 5 juli 2023
(OR. en)

11485/23

LIMITE

COLAC 81
POLCOM 146
SERVICES 27
FDI 15

VOORSTEL

van:	de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur
ingekomen:	5 juli 2023
aan:	mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
nr. Comdoc.:	COM(2023) 431 final
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2023) 431 final.

Bijlage: COM(2023) 431 final

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 5.7.2023
COM(2023) 431 final

2023/0257 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• **Motivering en doel van het voorstel**

Het voorstel in de bijlage vormt het rechtsinstrument voor de ondertekening van de Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds (hierna ook “de geavanceerde kaderovereenkomst” genoemd). Het voorstel staat ook de voorlopige toepassing van delen daarvan toe.

In politiek opzicht vormt de geavanceerde kaderovereenkomst met de Republiek Chili (“Chili”) een belangrijke stap in de versterking van de rol van de EU in Zuid-Amerika, die is gebaseerd op gedeelde universele waarden als democratie en mensenrechten. De geavanceerde kaderovereenkomst maakt meer politieke, regionale en mondiale samenwerking tussen twee gelijkgestemde partners mogelijk. De uitvoering van de geavanceerde kaderovereenkomst zal praktische voordelen voor beide partijen met zich meebrengen en een basis leggen om de bredere politieke belangen van de EU te bevorderen.

De betrekkingen tussen de Europese Unie (“EU”) en Chili zijn momenteel gebaseerd op de Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en Chili, anderzijds (hierna ook “de associatieovereenkomst” genoemd), die op 1 maart 2005 in werking is getreden (met voorlopige toepassing vanaf 1 februari 2003)¹.

Sinds de ondertekening van de huidige associatieovereenkomst 20 jaar geleden is de wereld ingrijpend veranderd. De geavanceerde kaderovereenkomst sluit aan bij deze veranderingen en pakt nieuwe mondiale uitdagingen aan. De actualisering van de associatieovereenkomst komt op een moment dat de samenlevingen en economieën van Chili en de EU als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne voor ongekende mondiale uitdagingen staan. De gevolgen van de oorlog, waaronder de mondiale inflatie, verstoringen van toeleveringsketens, en de energiecrisis, hebben duidelijk gemaakt dat de wederzijds voordelige banden met belangrijke gelijkgestemde bondgenoten dringend moeten worden aangehaald om de energietransitie te versnellen, strategische toeleveringsketens te versterken en de bevoorradingsbronnen te diversifiëren.

In 2006 keurde de Europese Commissie haar “Europa als wereldspeler” strategie goed, waarin de agenda voor het handelsbeleid van de EU wordt geactualiseerd en wordt gepleit voor meer diepgaande handelsovereenkomsten. De EU heeft overeenkomsten gesloten met andere landen in de regio (handelsovereenkomst met Colombia, Ecuador en Peru, associatieovereenkomst met Midden-Amerika) en daarbuiten, onder meer met Canada, Japan, Nieuw-Zeeland, Singapore en Vietnam.

¹ *PB L 26 van 31.1.2003, blz. 52.*

Chili heeft 26 vrijhandelsovereenkomsten ondertekend met 64 landen, waaronder de VS (2004), China (2006) en Japan (2007). Chili heeft zich ook aangesloten bij de Pacifische Alliantie en het trans-Pacifisch partnerschap (nu “alomvattend en vooruitstrevend trans-Pacifisch partnerschap”).

De bovengenoemde internationale overeenkomsten gaan op de meeste gebieden veel verder dan de ambitie en het toepassingsgebied van de bestaande associatieovereenkomst tussen de EU en Chili. Als gevolg daarvan waren beide partijen geïnteresseerd in een actualisering van de associatieovereenkomst om hun politieke en economische betrekkingen verder te verbeteren en de samenwerking en handel te verdiepen.

Tijdens een vergadering in de marge van de EU-Celac-top die op 26-27 januari 2013 in Santiago werd gehouden, kwamen leiders van de EU en Chili overeen opties te onderzoeken om de associatieovereenkomst tien jaar na haar inwerkingtreding te actualiseren. In april 2015 hechtte de zesde Associatieraad EU-Chili zijn goedkeuring aan de oprichting van de gezamenlijke werkgroep over de actualisering van de associatieovereenkomst (hierna ook “de groep” genoemd). De groep moest een verkennend onderzoek voeren door na te gaan wat het ambitieniveau was om in de toekomst onderhandelingen te starten voor de actualisering van de associatieovereenkomst op alle gebieden. De groep richtte twee subgroepen op, een voor beleid en coördinatie, en een voor handel. De subgroepen beëindigden hun werkzaamheden ter gelegenheid van het 14e Associatiecomité EU-Chili, dat op 31 januari 2017 werd gehouden.

Op 13 november 2017 heeft de Raad een besluit vastgesteld waarbij de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid werden gemachtigd onderhandelingen te openen over een gemoderniseerde overeenkomst met Chili ter vervanging van de associatieovereenkomst².

De onderhandelingen begonnen formeel op 16 november 2017. De onderhandelingen werden in overleg met de Groep Latijns-Amerika en Caribisch gebied van de Raad gevoerd. Over de handelsgerelateerde onderdelen van de overeenkomst werd overleg gepleegd met het Comité handelspolitiek. Het Europees Parlement werd op de hoogte gehouden over het resultaat van de onderhandelingen.

De onderhandelingen tussen de EU en Chili werden op 9 december 2022 in Brussel op politiek niveau afgesloten. De actualisering van de bestaande associatieovereenkomst tussen de EU en Chili voorziet in twee rechtsinstrumenten:

1. de aan dit voorstel gehechte geavanceerde kaderovereenkomst, die bestaat uit a) de politieke en samenwerkingspijler en b) de handels- en investeringspijler (met inbegrip van bepalingen inzake investeringsbescherming); evenals
2. een Interimovereenkomst inzake Handel tussen de Europese Unie en de Republiek Chili (hierna ook “de interim-handelsovereenkomst” genoemd), die betrekking heeft op de liberalisering van handel en investeringen. De interim-handelsovereenkomst houdt op van toepassing te zijn wanneer de geavanceerde kaderovereenkomst in werking treedt.

De geavanceerde kaderovereenkomst bevat de standaardclausules van de EU inzake mensenrechten, het Internationaal Strafhof, massavernietigingswapens, handvuurwapens en lichte wapens en terrorismebestrijding. Zij beslaat ook samenwerking op gebieden als gezondheid, milieu, klimaatverandering, oceaangovernance, energie, belastingen, onderwijs en cultuur, arbeid, werkgelegenheid en sociale zaken, wetenschap en technologie en vervoer.

² JOIN(2017) 19 final

Voorts komen in de geavanceerde kaderovereenkomst juridische samenwerking, de rechtsstaat, het witwassen van geld, het financieren van terrorisme, de georganiseerde misdaad en corruptie aan de orde. Het handelsgedeelte van de geavanceerde kaderovereenkomst breidt het toepassingsgebied van het huidige bilaterale handelskader uit en voorziet in een aanpassing aan de nieuwe politieke en economische mondiale uitdagingen, de nieuwe realiteit van het partnerschap EU-Chili en het ambitieniveau van onlangs gesloten handelsovereenkomsten en de onderhandelingen tussen de EU en Chili.

Bij de overeenkomst wordt een institutioneel kader ingesteld dat bestaat uit het Gezamenlijke Raad, het Gemengd Comité en subcomités en andere organen om de Gezamenlijke Raad bij te staan. De overeenkomst heeft ook een mechanisme voor de nakoming van verplichtingen ingesteld voor het geval een van de Partijen verzuimt om verplichtingen uit hoofde van de geavanceerde kaderovereenkomst na te komen.

De interim-handelsovereenkomst wordt tegelijk met de geavanceerde kaderovereenkomst ter ondertekening en sluiting gepresenteerd. Zodra de interim-handelsovereenkomst is gesloten, zal zij in werking treden en van kracht blijven tot de inwerkingtreding van de geavanceerde kaderovereenkomst. Het onderhavige voorstel vormt het rechtsinstrument voor de ondertekening van de geavanceerde kaderovereenkomst.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

De geavanceerde kaderovereenkomst is volledig in overeenstemming met de algemene visie van de EU voor haar partnerschap met Latijns-Amerika en het Caribisch gebied, zoals uiteengezet in de gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie: “Latijns-Amerika en het Caribisch gebied: de handen in elkaar slaan voor een gemeenschappelijke toekomst”, die werd aangenomen op 17 april 2019. De geavanceerde kaderovereenkomst past ook in het werkprogramma van de Europese Commissie voor 2023 (Een sterker Europa in de wereld).

Bovendien is het onderdeel handel en investeringen van de geavanceerde kaderovereenkomst volledig in overeenstemming met de strategie “Handel voor iedereen” van oktober 2015 door het handels- en investeringsbeleid te verankeren in Europese en universele normen en waarden naast de zuiver economische belangen, waarbij meer nadruk wordt gelegd op duurzame ontwikkeling, mensenrechten, belastingontduiking, consumentenbescherming en verantwoorde en eerlijke handel.

De geavanceerde kaderovereenkomst biedt een gemoderniseerd alomvattend rechtskader voor de betrekkingen tussen de EU en Chili en vervangt de huidige associatieovereenkomst, met inbegrip van alle latere besluiten van haar institutionele organen, met uitzondering van de (eerder aan de associatieovereenkomst gehechte) overeenkomsten inzake wijn en gedistilleerde dranken. In de loop der jaren hebben de EU en Chili verschillende bilaterale sectorale overeenkomsten gesloten, waaronder de Overeenkomst inzake de handel in wijn en de Overeenkomst inzake de handel in gedistilleerde en gearomatiseerde dranken (hierna ook “de overeenkomsten inzake wijn en gedistilleerde dranken” genoemd) betreffende de wederzijdse erkenning en bescherming van benamingen van wijnen en gedistilleerde dranken, die beide in Brussel werden ondertekend. De eerder aan de associatieovereenkomst³ gehechte overeenkomsten inzake wijn en gedistilleerde dranken zijn opgenomen in de geavanceerde kaderovereenkomst.

³ De overeenkomsten werden gewijzigd in 2005, 2006, 2009 en ten slotte in 2022 (PB C 287 van 28 juli 2022, blz. 19).

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De geavanceerde kaderovereenkomst is volledig in overeenstemming met het beleid van de Unie en vereist geen wijziging van de voorschriften en normen van de EU op enig gereguleerd gebied (bijv. technische voorschriften en productnormen, sanitaire en fytosanitaire voorschriften, voedselveiligheidsvoorschriften, gezondheids- en veiligheidsnormen, voorschriften inzake GGO's, milieubescherming, consumentenbescherming).

De uitvoering van de geavanceerde kaderovereenkomst zal de EU helpen haar doelstellingen van de Green Deal te verwezenlijken en zal eerlijke en inclusieve groene en digitale transitie bevorderen, onder meer door bij te dragen aan de uitrol van de Global Gateway-strategie, aangezien de geavanceerde kaderovereenkomst een hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling bevat, waarin de geavanceerde kaderovereenkomst wordt gekoppeld aan de algemene doelstellingen van de EU op het gebied van duurzame ontwikkeling en specifieke doelstellingen op het gebied van arbeid, milieu en klimaatverandering.

Voorts zijn aan de geavanceerde kaderovereenkomst en de interim-handelsovereenkomst gezamenlijke verklaringen over de bepalingen inzake handel en duurzame ontwikkeling gehecht. In deze verklaringen wordt bepaald dat de partijen bij de inwerkingtreding van de interim-handelsovereenkomst een formele evaluatie van de aspecten met betrekking tot de handel en duurzame ontwikkeling op gang zullen brengen om te overwegen om in voorkomend geval aanvullende bepalingen op te nemen die op dat moment door elk van de partijen relevant kunnen worden geacht, onder meer in het kader van hun respectieve binnenlandse beleidsontwikkelingen en recente internationale verdragen. Dergelijke aanvullende bepalingen kunnen met name betrekking hebben op de verdere versterking van het handhavingmechanisme van het hoofdstuk over handel en duurzame ontwikkeling, met inbegrip van de mogelijkheid om een nalevingsfase toe te passen, en passende tegenmaatregelen als laatste redmiddel. Onverminderd het resultaat van de evaluatie zullen de partijen ook de mogelijkheid overwegen om de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering in de toekomst als essentieel onderdeel van de overeenkomsten op te nemen.

Voorts waarborgt de geavanceerde kaderovereenkomst de openbare dienstverlening volledig en waarborgt zij dat het recht van regeringen om in het algemeen belang regelgeving vast te stellen, in de geavanceerde kaderovereenkomst volledig behouden blijft en een basisbeginsel is dat daaraan ten grondslag ligt.

De samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie is in overeenstemming met de Overeenkomst voor wetenschappelijke en technologische samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek Chili, die in september 2002 is ondertekend en in januari 2007 in werking is getreden.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

Materiële rechtsgrondslag

De materiële rechtsgrondslag voor een besluit op grond van artikel 218, lid 5, VWEU wordt in de eerste plaats bepaald door het doel en de inhoud van de geavanceerde kaderovereenkomst. Volgens de rechtspraak moet indien uit het onderzoek van een handeling van de Europese Unie blijkt dat zij een tweeledig doel heeft of dat er sprake is van twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoel of voornaamste component, terwijl het andere doel of de andere component slechts van ondergeschikt belang is, de

handeling op één enkele rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is gelet op het hoofddoel of de overwegende component.

Indien daarentegen vaststaat dat de handeling tegelijkertijd meerdere onlosmakelijk met elkaar verbonden doelstellingen of componenten heeft zonder dat de ene ondergeschikt is aan de andere, zodat verschillende bepalingen van de Verdragen van toepassing zijn, moet deze maatregel bij wijze van uitzondering op de verschillende desbetreffende rechtsgrondslagen worden gebaseerd (zie in die zin arresten van 10 januari 2006, Commissie/Parlement en Raad, C-178/03, ECLI:EU:C:2006:4, punten 42 en 43; 11 juni 2014, Commissie/Raad, C-377/12, ECLI:EU:C:2014:1903, punt 34, 14 juni 2016, Parlement/Raad, C-263/14, ECLI:EU:C:2016:435, punt 44, en 4 september 2018, Commissie/Raad (Kazachstan), C-244/17, ECLI:EU:C:2018:662, punt 40).

In dit specifieke geval streeft de geavanceerde kaderovereenkomst twee hoofddoelstellingen na en heeft zij twee hoofdcomponenten die onder de gemeenschappelijke handelspolitiek, vervoer en de economische, financiële en technische samenwerking met derde landen vallen. De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit dient derhalve artikel 91, artikel 100, lid 2 en de artikelen 207 en 212⁴ van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) te omvatten.

Procedurele rechtsgrondslag

Artikel 218, lid 5, VWEU bepaalt dat de Raad een besluit vaststelt waarbij machtiging wordt verleend tot ondertekening van de overeenkomst en, in voorkomend geval, in afwachting van de inwerkingtreding, tot de voorlopige toepassing ervan.

In artikel 218, lid 8, VWEU, wordt bepaald dat de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluit, behalve in de omstandigheden bedoeld in de tweede alinea van artikel 218, lid 8, VWEU, waarbij de Raad met eenparigheid van stemmen besluit. Aangezien de belangrijkste onderdelen van de geavanceerde kaderovereenkomst het handelsbeleid, vervoer en de economische, financiële en technische samenwerking met derde landen zijn, is de stemregel voor dit specifieke geval dus een gekwalificeerde meerderheid.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Op 13 november 2017 heeft de Raad een besluit vastgesteld waarbij de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid werden gemachtigd onderhandelingen te openen over een geactualiseerde overeenkomst met Chili ter vervanging van de associatieovereenkomst.

De onderdelen van de geavanceerde kaderovereenkomst die onder een door de EU en de lidstaten gedeelde bevoegdheid vallen, hebben betrekking op beleidsterreinen die zich lenen voor extern optreden op het niveau van de Unie. Op de beleidsterreinen waarop regelgeving op het niveau van de Unie is vastgesteld, is externe uitoefening door de Unie van de bestreken bevoegdheid onvermijdelijk (artikel 3, lid 2, VWEU). Om een zinvolle samenwerking en een sterkere onderhandelingspositie ten aanzien van Chili te bereiken, werd bovendien ervan uitgegaan dat optreden op het niveau van de Unie wenselijker was dan optreden op het niveau van de afzonderlijke lidstaten. Daarom werd het optreden op het niveau van de Unie doeltreffender geacht dan optreden op nationaal niveau.

- **Evenredigheid**

Dit initiatief streeft rechtstreeks de doelstellingen van de Unie op het gebied van extern optreden na en draagt bij tot de politieke prioriteit van de “EU als sterkere mondiale speler”.

⁴ Chili ontvangt geen officiële ontwikkelingshulp overeenkomstig de criteria die zijn vastgesteld door de Commissie voor ontwikkelingsbijstand van de OESO voor de periode 2022 en 2023.

Het is in overeenstemming met de uitgangspunten van de integrale EU-strategie om met andere landen samen te werken en de externe partnerschappen van de EU op verantwoorde wijze te vernieuwen om aldus de externe prioriteiten van de EU te verwezenlijken. Het draagt bij tot de doelstellingen van de EU op het gebied van handel en economische en technische samenwerking met derde landen.

De onderhandelingen over de geavanceerde kaderovereenkomst met Chili zijn gevoerd overeenkomstig de door de Raad vastgestelde onderhandelingsrichtsnoeren. Het resultaat van de onderhandelingen gaat niet verder dan wat nodig is om de beleidsdoelstellingen van de onderhandelingsrichtsnoeren te verwezenlijken.

- **Keuze van het instrument**

Dit voorstel is in overeenstemming met artikel 218, lid 5, VWEU uit hoofde waarvan de Raad een besluit vaststelt waarbij machtiging wordt verleend tot ondertekening van de overeenkomst en, in voorkomend geval, in afwachting van de inwerkingtreding, tot de voorlopige toepassing ervan. Er bestaat geen ander rechtsinstrument dat kan worden gebruikt om de in dit voorstel geformuleerde doelstelling te bereiken.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

De Commissie heeft opdracht gegeven tot een evaluatie van de economische impact van de handelspijler van de associatieovereenkomst tussen de EU en Chili, die in maart 2012 is afgerond. De Commissie heeft opdracht gegeven tot een voorafgaande studie naar een mogelijke actualisering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Chili, waarin opties voor actualisering werden onderzocht en die in februari 2017 is afgerond.

Uit deze beoordelingen bleek dat er ondanks de uitgebreide dekking van de handelspijler toch ruimte was voor verdere verbeteringen van de regels en ruimere markttoegang. Voorts werd geconcludeerd dat de associatieovereenkomst moet worden aangepast aan de veranderingen in de wereldhandelspatronen.

Bovendien heeft de Commissie opdracht gegeven tot een duurzaamheidseffectbeoordeling ter ondersteuning van de onderhandelingen over de actualisering van het handelsgedeelte van de associatieovereenkomst met Chili, die in mei 2019 is afgerond.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

De contractanten voor de uitgevoerde externe studies organiseerden talrijke consultatie- en voorlichtingsactiviteiten, waaronder: speciale websites voor documenten en activiteiten in verband met de studies; online-enquêtes onder belanghebbenden; en individuele interviews.

In het kader van de effectbeoordeling heeft het directoraat-generaal Handel belanghebbenden, waaronder bedrijven, belanghebbenden uit het maatschappelijk middenveld, ngo's, vakbonden en brancheorganisaties, kamers van koophandel en andere particuliere belangen geraadpleegd over de actualisering. Deze raadplegingen met belanghebbenden betroffen verschillende raadplegingsactiviteiten, waaronder een openbare onlineraadpleging.

Deze externe studies en de raadplegingen in het kader van de voorbereiding ervan hebben de Commissie input opgeleverd die van grote waarde is geweest in de onderhandelingen over de geavanceerde kaderovereenkomst.

Tijdens de onderhandelingen werden ook bijeenkomsten georganiseerd om maatschappelijke organisaties te informeren over de stand van de onderhandelingen en om van gedachten te wisselen over de actualisering.

De onderhandelingen werden gevoerd in overleg met de Groep Latijns-Amerika en Caribisch gebied van de Raad over de politieke en samenwerkingsaspecten van de geavanceerde kaderovereenkomst, en in overleg met het Comité handelspolitiek over de handelsaspecten van de geavanceerde kaderovereenkomst, als het door de Raad overeenkomstig artikel 218, lid 4, VWEU aangewezen bijzonder comité. Het Europees Parlement en het Europees Economisch en Sociaal Comité werden ook regelmatig geïnformeerd via de Commissie internationale handel (INTA), met name de monitoringgroep Chili, en de Commissie buitenlandse zaken. Beide instellingen kregen gedurende het gehele proces inzage in de teksten van de onderhandelingsresultaten.

- **Bijeenbrengen en gebruik van expertise**

De evaluatie achteraf van de uitvoering van de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Chili werd uitgevoerd door de externe contractant ITAQA SARL.

De voorafgaande studie naar een mogelijke actualisering van de associatieovereenkomst tussen de EU en Chili werd uitgevoerd door de externe contractant Ecorys-Case.

De duurzaamheidseffectbeoordeling ter ondersteuning van de onderhandelingen over de actualisering van de handelspijler van de associatieovereenkomst met Chili werd uitgevoerd door de externe contractant BKP Development Research & Consulting⁵.

- **Effectbeoordeling**

Het voorstel werd ondersteund door een effectbeoordeling die in mei 2017⁶ werd gepubliceerd en waarvoor een positief advies werd uitgebracht (SWD(2017) 173 final).

In de effectbeoordeling werd geconcludeerd dat uitgebreide onderhandelingen positieve voordelen zouden opleveren voor zowel de EU als Chili, zoals een toename van het bbp, de welvaart en de uitvoer, werkgelegenheid, lonen (zowel voor meer als voor minder geschoolde werknemers), concurrentievermogen en een betere positie voor zowel de EU als voor Chili ten opzichte van andere mondiale concurrenten. Het opnemen van bepalingen inzake duurzame ontwikkeling zou ook een positief effect hebben op de bevordering en eerbiediging van de mensenrechten en op de daadwerkelijke toepassing van de kernnormen van de internationale arbeidsorganisatie (IAO).

Voorts biedt de tijdens de onderhandelingen uitgevoerde duurzaamheidseffectbeoordeling een uitgebreide beoordeling van de potentiële economische, sociale en milieueffecten van de toegenomen liberalisering van de handel in het kader van de geavanceerde kaderovereenkomst in de EU en Chili. In de duurzaamheidseffectbeoordeling worden ook de mogelijke effecten van de actualisering op de mensenrechten en op de industrie, landbouw en diensten geanalyseerd.

De EU en Chili hebben een ambitieus akkoord bereikt in overeenstemming met de meest recente handelsovereenkomsten zoals de Brede Economische en Handelsovereenkomst (CETA), en de overeenkomsten met Japan en Nieuw-Zeeland. De overeenkomst zal nieuwe

⁵ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/sustainability-impact-assessments_en#chile

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52017SC0173>

kansen bieden voor handel en investeringen op beide markten en de werkgelegenheid in de EU ondersteunen.

De geavanceerde kaderovereenkomst zal onder meer de meeste douanerechten afschaffen, de toegang tot overheidsopdrachten uitbreiden, de dienstenmarkt openstellen, investeerders voorspelbare voorwaarden bieden en het illegaal kopiëren van innovaties en traditionele producten uit de EU helpen voorkomen. De geavanceerde kaderovereenkomst bevat ook alle garanties om te waarborgen dat de economische winst niet ten koste gaat van de grondrechten, sociale normen, het recht van overheden om regelgeving vast te stellen, milieubescherming of de gezondheid en veiligheid van de consument.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

De geavanceerde kaderovereenkomst valt niet onder Refit-procedures. Zij bevat niettemin een kader voor vereenvoudigde handels- en investeringsprocedures, lagere uitvoer- en investeringsgerelateerde kosten en zal daarom de handels- en investeringsmogelijkheden voor kleine en middelgrote ondernemingen vergroten. Een aantal van de verwachte voordelen zijn: meer transparantie, minder omslachtige technische voorschriften, compliancevoorschriften, douaneprocedures en oorsprongsregels, betere bescherming van intellectuele-eigendomsrechten en geografische aanduidingen, bescherming van investeringen, betere toegang tot aanbestedingsprocedures, en er is een speciaal hoofdstuk om ervoor te zorgen dat kleine en middelgrote ondernemingen de voordelen van de geavanceerde kaderovereenkomst maximaal kunnen benutten.

- **Grondrechten**

Het voorstel heeft geen negatieve gevolgen voor de bescherming van de grondrechten in de Unie.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het handelsgedeelte van een geactualiseerde overeenkomst heeft beperkte negatieve gevolgen voor de EU-begroting in de vorm van de afschaffing van douanerechten door de tarief liberalisering. Indirecte positieve gevolgen worden verwacht in termen van een stijging van de middelen in verband met belasting over de toegevoegde waarde en het bruto nationaal inkomen.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De geavanceerde kaderovereenkomst bevat institutionele bepalingen waarbij gezamenlijke organen worden opgericht om voortdurend toezicht te houden op de uitvoering, de werking en de impact ervan.

De institutionele structuur van de geavanceerde kaderovereenkomst bestaat uit een Gezamenlijke Raad, een Gemengd Comité en subcomités en andere organen. Het Gemengd Comité staat de Gezamenlijke Raad bij in de uitvoering van zijn taken en houdt toezicht op de werkzaamheden van alle subcomités en andere organen die in het kader van de geavanceerde kaderovereenkomst zijn opgericht. Bij de bespreking van handels- en investeringsaangelegenheden komen de Gezamenlijke Raad en het Gemengd Comité bijeen in hun samenstelling voor handelsvraagstukken. De institutionele bepalingen van het onderdeel handel en investeringen van de geavanceerde kaderovereenkomst voorzien in specifieke functies en taken van de Gezamenlijke Raad en het Gemengd Comité in hun samenstelling voor handelsvraagstukken.

In het kader van het politieke onderdeel van de geavanceerde kaderovereenkomst wordt een subcomité voor ontwikkeling en internationale samenwerking opgericht, en in het kader van het onderdeel handel en investeringen van de geavanceerde kaderovereenkomst wordt een aantal subcomités inzake handel en investeringen opgericht. Andere subcomités of andere organen kunnen door de Gezamenlijke Raad of het Gemengd Comité worden opgericht om specifieke taken of onderwerpen te behandelen.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Niet van toepassing.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De geavanceerde kaderovereenkomst breidt het toepassingsgebied van het huidige bilaterale kader uit en voorziet in een aanpassing aan de nieuwe politieke en economische mondiale uitdagingen, de nieuwe realiteit van het partnerschap EU-Chili en het ambitieniveau van onlangs gesloten handelsovereenkomsten en de onderhandelingen tussen de EU en Chili.

De geavanceerde kaderovereenkomst creëert een samenhangend, alomvattend en actueel juridisch bindend kader voor de betrekkingen van de EU met Chili. Zij heeft tot doel een versterkt strategisch partnerschap tot stand te brengen, de politieke dialoog te versterken, en de samenwerking inzake vraagstukken van wederzijds belang te verdiepen en te intensiveren. Tegelijkertijd zal de geavanceerde kaderovereenkomst handel en investeringen bevorderen door bij te dragen tot de uitbreiding en diversificatie van de economische en handelsbetrekkingen.

De geavanceerde kaderovereenkomst omvat ook een mechanisme voor raadpleging van het maatschappelijk middenveld dat geldt voor de gehele overeenkomst, zodat het maatschappelijk middenveld van beide partijen over alle bepalingen van de overeenkomst kan worden gehoord.

De geavanceerde kaderovereenkomst bestaat uit vier delen. De doelstellingen en de algemene beginselen van de overeenkomst zijn uiteengezet in deel I (Algemene beginselen en doelstellingen). De eerbiediging van de democratische beginselen, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, het beginsel van de rechtsstaat en de non-proliferatieclausule van massavernietigingswapens vormen essentiële elementen van de overeenkomst.

In deel II (Politieke dialoog en samenwerking) verbinden de EU en Chili zich ertoe de dialoog te verdiepen en samen te werken op de volgende gebieden:

- politieke dialoog, buitenlands beleid, internationale vrede en veiligheid, bestuur en mensenrechten;
- justitie, vrijheid en veiligheid;
- duurzame ontwikkeling;
- economisch, sociaal en cultureel partnerschap;
- andere gebieden (macro-economisch beleid, belastingaangelegenheden, consumentenbeleid, volksgezondheid, sport en lichaamsbeweging);
- modernisering van de staat en de overheidsdiensten, decentralisatie, regionaal beleid en interinstitutionele samenwerking.

De nadruk wordt gelegd op een breed scala aan cruciale kwesties, waaronder milieubescherming, klimaatverandering, duurzame energie, oceaangovernance, de rechtsstaat, mensen- en vrouwenrechten, verantwoord ondernemerschap, arbeidsrechten en rampenrisicovermindering. De bepalingen van deel II zullen een meer gecoördineerd en

gemeenschappelijk optreden mogelijk maken op nieuwe gebieden zoals volksgezondheid, modernisering van de staat, beheer van migratiestromen, non-proliferatie van massavernietigingswapens, witwassen van geld of terrorismefinanciering en cybercriminaliteit.

Dit zal leiden tot een sterker partnerschap op mondiaal niveau, bijvoorbeeld wat betreft de Agenda 2030, maatregelen tegen klimaatverandering, oceaangovernance en kwesties als mondiaal democratisch bestuur en mensenrechten, internationale migratie, vrede en veiligheid.

Deel II bevat ook bepalingen om de dialoog en de samenwerking op het gebied van corruptiebestrijding te verdiepen. De geavanceerde kaderovereenkomst bevat een protocol met bepalingen om corruptie in handel en investeringen te bestrijden en te voorkomen.

De bepalingen van dit protocol hebben tot doel corruptie in handel en investeringen te voorkomen door middel van verschillende maatregelen, met name door integriteit in de particuliere en de publieke sector te bevorderen, interne controles, externe audits en financiële verslaglegging te verbeteren en de corruptiebestrijding die reeds wordt nagestreefd via internationale verdragen, met name het Verdrag van de Verenigde Naties tegen corruptie (UNCAC), te versterken.

In dit verband herhalen de partijen dat zij zich ertoe verbinden corruptie strafbaar te stellen voor overheidsfunctionarissen en te overwegen corruptie ook strafbaar te stellen voor bedrijven. Beide partijen zijn het eens geworden over bepaalde methodes om het witwassen van geld aan te pakken.

Het protocol bevordert ook de actieve deelname van het maatschappelijk middenveld aan de preventie en bestrijding van corruptie. Het voorziet ook in een raadplegingsmechanisme bij verschil van mening over de interpretatie of uitvoering van de anticorruptiebepalingen.

In deel III (Handel en daarmee verband houdende aangelegenheden) is de belangrijkste beleidsdoelstelling van de EU en Chili de aanpassing van de associatieovereenkomst aan de nieuwe realiteit en de oprichting van een nieuw kader voor hun bilaterale handels- en investeringsbetrekkingen in overeenstemming met de laatste generatie handelsovereenkomsten die respectievelijk door Chili of de EU zijn gesloten of waarover wordt onderhandeld.

In overeenstemming met de doelstellingen van de onderhandelingsrichtsnoeren voorziet deel III van de geavanceerde kaderovereenkomst in:

- betere markttoegang voor landbouw- en visserijexport en betere regels
- vereenvoudigde oorsprongsregels
- gemoderniseerde en vereenvoudigde grensprocedures
- billijke handels- en ondernemingsvoorwaarden
- waarborgen voor duurzaamheid
- aandacht voor de noden van kleinere bedrijven
- mogelijkheden voor dienstverleners en regels voor digitale handel
- bevordering van investeringen
- toegang tot Chileense openbare aanbestedingen
- betere bescherming voor innovatie en creatief werk

- veilige en duurzame handel in agrovoedingsproducten
- waarborgen dat technische voorschriften, normen en conformiteitsbeoordelingsprocedures niet-discriminerend zijn en geen onnodige handelsbelemmeringen opwerpen
- transparantie en goede regelgevingspraktijken
- moderne procedures voor geschillenbeslechting

Deel IV (Algemeen institutioneel kader) bevat de algemene, institutionele en slotbepalingen. Bij de overeenkomst wordt een institutioneel kader ingesteld dat bestaat uit een Gezamenlijke Raad, een Gemengd Comité en een aantal subcomités. De overeenkomst bevat structuren voor het aangaan van dialogen met het maatschappelijk middenveld. Zij voert een procedure in voor het aanpakken van gevallen waarin een partij haar verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst niet nakomt.

De overeenkomst voorziet in de mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk voorlopig te worden toegepast. Zij wordt voor onbepaalde tijd gesloten en vervangt de associatieovereenkomst en de interim-handelsovereenkomst.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 91, artikel 100, lid 2, artikel 207 en artikel 212, in samenhang met artikel 218, lid 5,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In november 2017 heeft de Raad de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid gemachtigd onderhandelingen met Chili te openen over een gemoderniseerde associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds.
- (2) De onderhandelingen over de Geavanceerde Kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds (“de geavanceerde kaderovereenkomst”) zijn in december 2022 met succes afgerond door de hoofdonderhandelaars.
- (3) De geavanceerde kaderovereenkomst moet derhalve namens de Unie worden ondertekend, onder voorbehoud van de sluiting ervan op een latere datum.
- (4) Gezien de noodzaak om deze overeenkomst toe te passen vóór de inwerkingtreding ervan na ratificatie door de lidstaten, moeten sommige bepalingen van de overeenkomst voorlopig worden toegepast.
- (5) In overeenstemming met artikel 41.10 van de overeenkomst kunnen binnen de Unie door personen geen rechten aan de overeenkomst worden ontleend of uit hoofde van de overeenkomst aan personen verplichtingen worden opgelegd, anders dan die welke tussen de partijen in het leven zijn geroepen krachtens internationaal publiekrecht.
- (6) Een gezamenlijke verklaring over de bepalingen inzake handel en duurzame ontwikkeling die zijn opgenomen in de geavanceerde kaderovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds (“gezamenlijke verklaring”), is aan de overeenkomst gehecht,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De ondertekening van de overeenkomst wordt namens de Europese Unie goedgekeurd, onder voorbehoud van de sluiting ervan.

2. De aan de overeenkomst gehechte gezamenlijke verklaring wordt namens de Unie goedgekeurd.
3. De teksten van de overeenkomst en de gemeenschappelijke verklaring zijn aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

De Commissie wordt gemachtigd de persoon (personen) aan te wijzen die bevoegd is (zijn) de overeenkomst te ondertekenen en de gezamenlijke verklaring die namens de Unie aan de overeenkomst is gehecht, goed te keuren, onder voorbehoud van de sluiting van de overeenkomst op een later tijdstip.

Artikel 3

1. In afwachting van de inwerkingtreding van de geavanceerde kaderovereenkomst worden overeenkomstig artikel 41.5, van de overeenkomst de volgende onderdelen van de overeenkomst tussen de Unie en de Republiek Chili voorlopig toegepast met inachtneming van de kennisgevingen waarin de geavanceerde kaderovereenkomst voorziet:

- Hoofdstuk 1
- Hoofdstuk 2
- Hoofdstuk 3 – met uitzondering van artikel 3.4 (consulaire bescherming)
- Hoofdstuk 4
- Hoofdstuk 5
- Hoofdstuk 6 – met uitzondering van artikel 3.5 (belastingaangelegenheden)
- Hoofdstuk 7
- Hoofdstuk 40
- Hoofdstuk 41

2. De datum met ingang waarvan de bovenstaande delen van de overeenkomst voorlopig worden toegepast, wordt door het secretariaat-generaal van de Raad bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 4

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter